

Hörmətli tələbələr düzgün cavab A variantıdır.

Müəllim: Ağayeva Yaqut

Fənn: Nəqliyyatın iqtisadiyyatı və menecment

Qrup: 141

1.Normaları müəyyən etmək üçün hansı metodlar mövcuddur?

- A) statistik,təcrübə-eksperimental,elmi,tədqiqat,analitik
B) statistik,plan,qrafo-analitik C) elmi tədqiqat,təcrübə,analitik
D) nəzəri,qrafo-analitik,eksperimental E) statistik,elmi-nəzəri,plan

2.Əmək məhsuldarlığını planlaşdırmaq üçün hansı normalar qəbul edilir?

- A) vaxt,hasilat,xidmət B) vaxt,qiymət,əmək C) xidmət,dəyər,əmək
D) hasilat,xidmət,qiymət E) sərfiyyat,ehtiyat,xidmət

3.Normaları müəyyən etmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- A) xronometraj,iş vaxtının fotoqrafiyası,foto uçot
B) qarışıq,xronometraj,nəzəri,təcrübə C) iş vaxtının fotoqrafiyası,elmi,qarışıq
D) xronometraj,nəzəri,qarışıq E) statistik,nəzəri,elmi-tədqiqat

4.Normaları işləmək üçün kim tərəfindən komissiya təşkil olunur?

- A) təsərrüfat rəhbəri tərəfindən B) işçilər tərəfindən
C) baş mühəndis tərəfindən D) ustalar tərəfindən
E) audit təşkilatı tərəfindən

5.Avtonəqliyyatda əmək məhsuldarlığı nə cür təyin olunur?

- A) vahid nəqliyyat işinin miqdarı və nəqliyyat işi vahidinə sərf olunan vaxtla
B) əsas köməkçi yardımçı fəhlələrin işinin nəticəsi ilə
C) yük dövriyyəsinin həcmi ilə D) yük,sərnişin dövriyyəsinin həcmi ilə
E) vaxta görə və əhatə etdiyi dövrə görə

6.Əmək məhsuldarlığının səviyyəsinə təsir edən amillər hansılardır?

- A) texniki,təşkilati,iqtisadi,ictimai-sosial,psixofizioloji
B) psixofizioloji,təربiyəvi,texniki,təşkilati,iqtisadi
C) iqtisadi,təşkilati,fizioloji,sosial D) sosial,iqtisadi,fizioloji,sosial
E) texniki,maliyyə,inzibati

7.Avtonəqliyyatda bir işçinin əmək məhsulardığı natural formada nə cür təyin edilir?

- A) $\Pi = \frac{\sum P}{n}$ B) $\Pi = \frac{\sum D}{n}$ C) $\Pi = \sum p \times d$ D) $\Pi = \frac{n}{\sum P}$ E) $\Pi = \frac{n}{\sum D}$

8.Avtonəqliyyatda bir işçinin əmək məhsuldarlığı pul formada nə cür təyin edilir?

- A) $\Pi = \frac{\sum D}{n}$ B) $\Pi = \frac{\sum P}{n}$ C) $\Pi = \frac{n}{\sum D}$ D) $\Pi = \sum p \times d$ E) $\Pi = \frac{n}{\sum P}$

9.Avtonəqliyyatda əmək haqqının hansı formaları mövcuddur?

- A) vaxtamuzd və işəmuzd forması B) cədvəl,maaş,vaxtamuzd
C) işəmuzd,sadə,tarif D) vaxtamuzd,birbaşa
E) mütərəqqi, birbaşa

10.Avtonəqliyyatda vaxtamuzd əmək haqqının hansı sistemləri var?

- A) sadə və mükafatlı B) mükafatlı və birbaşa C) sadə və mütərəqqi
D) sadə və mütərəqqi E) adi vaxtamuzd

11. Avtonəqliyyatda işəmuşd əmək haqqının hansı sistemləri var?

- A) birbaşa, mütərəqqi, akkord, mükafatlı B) sadə, dolay, mükafatlı
C) sərbəst, birbaşa D) akkord, müntəzəm, sadə
E) adi, mütərəqqi, sadə

12. Əmək haqqının tarif sistemləri hansı elementlərdən ibarətdir?

- A) tarif maaşı, tarif cədvəlləri, tarif-ixtisas-məlumat kitabları
B) tarif maaşı, tarif əmsalı, normalar C) tarif cədvəlləri, formaları, məlumat kitabları
D) tarif cədvəlləri, formaları, məlumat kitabları
E) iş sxemləri, cədvəllər və məlumat kitabları

13. Maliyyə nə cür anlayışdır?

- A) iqtisadi anlayışdır B) siyasi anlayışdır C) ictimai anlayışdır
D) ümumi anlayışdır E) mütləq anlayışdır

14. Dövlətin qüdrəti nədən asılıdır?

- A) maliyyəsinin həcmindən və düzgün istifadəsindən
B) iş qüvvəsinin təkrar istehsalından C) cəmiyyət arasında pul münasibətlərindən
D) sərhədlərinin qorunmasından E) əhalisinin sağlamlığından

15. Dövlətin maliyyəsi hansı mənbələrdən formalaşır?

- A) mənfəətdən, əhalinin gəlirindən, vergi, gömrük haqqı və s.
B) müəssisələrin ümumi gəlirindən C) sahibkarların illik gəlirindən
D) torpaq vergisindən E) ölkəyə qoyulan sərmayələrdən

16. Dövlətin maliyyəsi hansı istiqamətlərə yönəldilir?

- A) elmin, təhsilin, səhiyyənin və əhalinin sosial təminatına
B) yeni istehsal sahələrinin yaradılmasına C) sahibkarların fəaliyyətinə
D) torpaqların istifadəsinə E) yeni sərmayələrin qoyulmasına

17. Aşağıdakılardan hansı gəlir və xərc balansına aid deyil?

- A) elm və texnikanın inkişafı üçün ayrılmalar B) qarşılıqlı kredit münasibətləri
C) büdcə ilə qarşılıqlı münasibətləri D) xərclər, ayrılmalar
E) büdcədən ayrılmalar

18. Gəlir və vəsaitin mədaxilinə nələr daxildir?

- A) balans mənfəəti, dövriyyə vergisi və amortizasiya ayrılmaları
B) əsas istehsal fondlarına görə verilən haqq C) kreditlərin ödənilməsi
D) texnikanın inkişafı üçün ayrılan məbləğ E) gömrük rüsumlarına görə ayrılan haqq

19. Xərclər və ayrımalara nələr daxildir?

- A) əsaslı vəsait qoyuluşu, əsaslı təmir, elm və texnikanın inkişafı üçün ayrılmalar
B) balans mənfəəti C) dövriyyə mənfəəti
D) amortizasiya ayrılmaları E) kredit vəsaiti

20. Qarşılıqlı kredit münasibətlərinə nələr daxildir?

- A) kreditlərin alınması B) balans mənfəəti
C) texnikanın inkişafı üçün ayrılan məbləğ D) dövriyyə vergisi
E) debitor borcları

21.Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat növlərinin işinin əlaqələndirilməsinin prinsiplərinə aid deyil?

- A) əməlilik,direktivlik B) fasiləsizlik C) proporsionallıq
D) komplekslilik E) qənaətçilik

22.Nəqliyyat işinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədədə olan bütöv xərclərin pul ilə ifadəsinə nə deyilir?

- A) maya dəyəri B) əmək haqqı C) qiymət
D) əmək tutumu E) xalis gəlir

23.Daşımanın maya dəyərinin səviyyəsinə təsir edən amillər neçə qrupa bölünür?

- A) 2 qrupa B) 3 qrupa C) bölünmür D) 5 qrupa E) 7 qrupa

24.Müəssisələrdən asılı olan amillər hansılardır?

- A) texniki-texnoloji,təşkilati,iqtisadi,sosial
B) texniki-texnoloji,mütərəqqi,səmərəli C) iqtisadi,sosial ,təchizat,əlverişli
D) mütərəqqi,texniki,iqtisadi sosial E) maddi-texniki,mənəvi,sosial

25.Müəssisələrdən asılı olmayan hansılardır?

- A) yanacaqın,istismar materialları ehtiyat hissələri və təmir materiallarının qiymətlərinin dəyişdirilməsi
B) yol-nəqliyyat şəraitinin yaxşılaşdırılması C) ehtiyat hissələrinin çoxluğu,fiziki aşınma
D) təmir materiallarının köhnəlməsi və təmiri E) yeni emalatxanaların tikilməsi və təmiri

26.Daşımanın maya dəyərinə aid olan xərclər hansılardır?

- A) dayışən,sabit B) qarışıq,sabit C) dayışən,artan
D) sabit,azalan E) artan,sabit

27.Aşağıdakılardan hansı texniki-texnoloji amillərə aid deyil

- A) idarə aparatının təkmilləşdirilməsi və sadələşdirilməsi
B) nəqliyyat vasitəsinin tipinin seçilməsi C) daşımalarda mütərəqqi metodlarının tətbiqi
D) qaraj avadanlıqlarının tipinin düzgün seçilməsi
E) istehsal avadanlıqlarının təmiri və saxlanması

28.Daşımanın maya dəyəri hansı metodla planlaşdırılır?

- A) xərc maddələri və xərc elementləri üzrə B) istismar smetasi üzrə
C) təchizat planı üzrə D) istismar xərcləri üzrə E) layihə-smeta sənədləri üzrə

29.Daşımanın maya dəyəri kalkulyasiyası hansıdır?

- A) normativ,plan,hesabat B) uçot,normativ, C) hesabat,normativ
D) illik,hesabat E) uçot,hesabat,təhlil

30.D=QxT düsturu ilə avtonəqliyyat təsərrüfatlarında nə təyin olunur?

- A) gəlir B) mənfəət C) maya dəyəri
D) xalis gəlir E) rentabellik

31.Avtonəqliyyatda mənfəət nəyə deyilir?

- A) mədaxil və məxaric arasındakı fərqə B) gəlir ilə xərcin nisbətində
C) ümumi gəlirin faizlə ifadəsinə D) kənarda xərclərlə birbaşa xərclərin cəminə
E) vaxt vahidi ərzində görülən işin miqdarına

32.Rentabellik göstəricisi nəyi ifadə edir?

- A) gəliri B) xərci C) məhsuldarlığı D) mənfəəti E) qənaəti

33.Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat növlərinin işinin əlaqələndirilməsinin prinsiplərinə aid deyil?

- A) əməlilik,direktivlik B) fasiləsizlik C) proporsionallıq
D) komplekslik E) qənaətçilik

34.Qazbalonu avtomobillərin texniki-iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi üçün neçə göstərici var?

- A) 6 B) 4 C) 5 D) 2 E) 3

35.Daşıma tarifi nəyə deyilir?

- A) nəqliyyat xidmətinin dövlət plan qiymətinə B) faktiki rəqəmlərə C) yol xərclərinə
D) xərclərin ödənməsinə E) daşınma xərclərinə

36.Qiymətin hansı növləri var?

- A) pərakəndəsatış və topdansa satış qiymətləri B) tələb təşkil,sabit qiymətlər
C) informasiya qiymətləri D) təhlil qiymətləri
E) obyektiv və dəyişən qiymətlər

37.Aşağıdakılardan hansı qiymətin funksiyasına aid deyil?

- A) uçot və hesabat B) stimullaşdırıcı C) indikator
D) bölüşdürücü E) təhlilədi

38.Nəqliyyat məhsulu üçün dövlət tərəfindən müəyyən edilən qiymətlər nə cür adlanır?

- A) tariflər B) sərbəst qiymətlər C) cari qiymətlər
D) mövsümi qiymətlər E) sabit qiymətlər

39.Qiymətin səviyyəsi nədən asılıdır?

- A) tələb və təklif nisbətindən B) pulun alıcılıq qabiliyyətindən C) texniki tərəqqidən
D) dünya ticarətindən E) rəqabətin səviyyəsindən

40.Maliyyə nəyə deyilir?

- A) maliyyə dövlətlə sahibkarlıq,dövlət və cəmiyyət arasında pul münasibətlərini əks etdirir
B) maliyyə insanlar arasında münasibətləri tənzimləyir
C) maliyyə cəmiyyətdə rəqabəti gücləndirir D) maliyyə dövlətin nəzarətini artırır
E) təsərrüfatlar arasında pul münasibətlərini tənzimləyir və rəqabəti gücləndirir

41.Maliyyə münasibətlərinin başlıca əlaməti nədir?

- A) pul formasında ifadəsi B) dəyər formasında ifadəsi
C) vergilərin toplanması D) dövlətin büdcəsinin artması E) faiz formasında ifadəsi

42.Nəqliyyatda maliyyə planı hansı formada tərtib edilir?

- A) gəlir və xərc balans formasında B) xərclər,ayırmalar formasında
C) gəlirin mədaxili formasında D) kredit münasibətləri formasında
E) balans və gəlirin mədaxili formasında

43.Aşağıdakılardan hansı uçotun prinsiplərinə aid deyil?

- A) uçotun səviyyəsi və dəqiqliyi B) uçotun obyektivliyi və dəqiqliyi
C) uçotun operativliyi D) xüsusi göstəricilərin işlədilib hazırlanması
E) uçot göstəriciləri ilə plan göstəricilərinin eyniliyi

44.Uçotun əsas göstəriciləri hansılardır?

- A) əməli, mühasibat və statistik B) əməli-texniki,iqtisadi
C) əməli-istehsal,statistik D) mühasibat,operativlik E) əməli,yazılı,perspektiv

45.Əməli uçot birinci növbədə nə cür uçot sayılır?

- A) natural uçot B) aktiv uçot C) texniki uçot
D) obyektiv uçot E) sabit uçot

46.Aşağıdakılardan hansı əməli uçota aid deyil?

- A) əhalinin siyahıya alınması B) parkın gündəlik hərəkətinin uçotu
C) texniki qulluq,cari təmirin uçotu D) işçilərin adı,soyadı,dərəcəsi
E) yarıqların düzgün təşkili

47.Mühasibat uçotu nə cür uçot sayılır?

- A) təkmil və dəqiq B) sadə,dəqiq C) aktiv,passiv D) texniki,obyektiv
E) debitor,balans

48.Nəqliyyatda idarəetmənin təsərrüfat mexanizmi nələrin məcmusundan ibarətdir?

- A) prinsiplərin,metodların,təşkilatı forma və kompleks tədbirlərin
B) səmərələşdirici təkliflərin,ixtiraların C) kompleks formaların,metodların
D)iqtisadi-riyazi metodların,prinsiplərin E)hüquqi-inzibati və kompleks tədbirlərin

49.Təsərrüfat mexanizminin təkmilləşdirilməsi konsepsiyasının işlənməsinin ən mühüm tələbi nədir?

- A) kompleks və sistem yanaşma B) ekoloji təhlükəsizlik
C) maddi və mənəvi həvəsləndirmə D) rıçaqların və stimulların işlənməsi
E) elmlilik və qənaətcilik

50.Aşağıdakılardan hansı təsərrüfat mexanizminin təkmilləşdirilməsi prinsiplərinə aid deyil?

- A) uçot və hesabat B) elmlilik ,əlaqələndirmə C) optimallıq
D) dinamiklik E) kompleks yanaşma

51.Qazbalonlu avtomobillərin üstünlüyü nə cür müəyyən edilir?

- A) texniki-istismar,istismar-iqtisadi və ətraf mühitin qorunması ilə
B) istismar-iqtisadi,texniki-iqtisadi,səmərəliliyi ilə
C) ekoloji,iqtisadi-sosial,məhsuldarlığı ilə D) texniki-istismar,ekoloji,iqtisadi səmərəsi ilə
E) maliyyə xərcləri,qənaətciliyi və ətraf mühiti qoruması ilə

52.Daşımalara olan tələbatın tam ödənilməsi hansı istiqamətlərdə inkişaf edir?

- A) ekstensiv və intensiv B) müəssisələrin iriləşdirilməsi
C) texniki qulluq,cari təmir D) elmi əsaslarla E) nəzəri əsaslarla və analitik

53.Nəqliyyatın intensiv yolla inkişafı nələri tələb etmir?

- A) əlavə material,əmək və maliyyə resurslarını B) yüksək ixtisaslı kadrları
C) əməyin elmi təşkilini D) elmi texniki tərəqqini
E) ehtiyatların müəyyən edilməsi

54.Maddi həvəsləndirmə və sosial-mədəni tədbirlərin fondunun məbləği nə qədər olmalıdır?

- A) əmək haqqı fondunun 7,5 və 4 faizi qədər
B) əmək haqqı fondunun 5,5 faizi qədər C) əmək haqqı fondunun 3,5 faizi qədər
D) əmək haqqı fondunun 6 faizi qədər E) əmək haqqı fondunun 8,5 faizi qədər

55.İstehsalın inkişafı fondunun məbləği nə qədər olmalıdır?

- A) əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin 0,5 və 1,5 %-qədər
- B) əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin 2,5-4%-i qədər
- C) əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin 1,5-3,5% -i qədər
- D) əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin 4-5 %-i qədər
- E) əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin 4,5-6%-i qədər

56.Təsərrüfatın idarə edilməsinin əsas metodu nədir?

- A) təsərrüfatın hesabı metodu
- B) ideya tərbiyəvi
- C) psixofizioloji
- D) iqtisadi-sosial
- E) maddi həvəsləndirmə

57.Təsərrüfat hesabının hansı növləri var?

- A) tam təsərrüfat hesabı və natamam və ya istehsaldaxili təsərrüfat hesabı
- B) müəssədaxili təsərrüfat hesabı
- C) istehsaldaxili,maddi həvəsləndirmə
- D) tam təsərrüfat, istehsalın inkişafı
- E) natamama,sosial-iqtisadi,müəssədaxili təsərrüfat hesabı

58.Aşağıdakı prinsiplərdən hansı təsərrüfat hesabına aid deyil?

- A) istehsalın inkişafı və planlaşdırılması
- B) maddi maraq,rentabellik
- C) mənfəətlik,manatla nəzarət
- D) əməli təsərrüfat müstəqilliyi
- E) hüququ şəxs səlahiyyəti

59.Müəssədaxili təsərrüfat hesabına nəyi tətbiq etmək olmur?

- A) prinsipləri
- B) metodları
- C) qanunları
- D) nəzarəti
- E) tədbirləri

60.Əməli planlar nəyə deyilir?

- A) rüblük,aylıq,illik planlara
- B) aylıq,rüblük,illik planlara
- C) aylıq,illik,beşillik planlara
- D) saatlıq,növbəlik,aylıq planlara
- E) saatlıq,uzunmüddətli planlara

61.Nəqliyyatda əməli planlar içərisində ən əhəmiyyətli plan hansıdır?

- A) növbəlik plan
- B) saatlıq
- C) aylıq
- D) həftəlik
- E) on günlük

62.Əməli plaların əsas vəzifəsi nədir?

- A) perspektiv və cari planlar həyata keçirmək
- B) cari planları təhlil etmək
- C) perspektiv planlar tərtib etmək
- D) planlara nəzarət etmək
- E) aylıq planları tərtib etmək

63.Aşağıdakı amillərdən hansı əməli planların yerinə yetirilməsini təmin edir?

- A) gündəlik və həftəlik mənfəətin məbləğinin planlaşdırılması
- B) iş yerlərinin hazırlığı
- C) dispetçer xidmətinin düzgün təşkili
- D) maddi-texniki təchizatın ritmikliyi
- E) əməli planların yerinə yetirilməsinə nəzarətin təşkili

64.Yarışların düzgün təşkili hansı planlara aiddir?

- A) əməli planlara
- B) perspektiv
- C) cari,perspektiv
- D) beşillik,illik
- E) uzun müddətli

65.Qiymət nəyə deyilir?

- A) əmtəə dəyərinin pulla ifadəsinə
- B) maya dəyərinin pulla ifadəsinə
- C) istismar xərclərinin pulla ifadəsinə
- D) gəlirin pulla ifadəsinə
- E) gəlirin faizlə ifadəsinə

66.Daşıma tarifi nəyə deyilir?

- A) nəqliyyat xidmətinin dövlət plan qiymətinə
- B) faktiki rəqəmlərə
- C) yol xərclərinə
- D) xərclərin ödənməsinə
- E) daşıma xərclərinə

67.Xronometrajda nə müşahidə edilir?

- A) əsas və köməkçi vaxt B) işçiləri sayı C) boş dayanma vaxtı
D) köməkçi vaxtı E) nahar vaxtı

68.Müşahidəni ölçüb yazmaq üçün nələr hazırlanır?

- A) saniyə ölçənlər,cədvəl-formalar B) iş geyimləri C) cihazlar
D) alətlər E) sxemlər,qurğular

69.Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat növlərinin işinin əlaqələndirilməsinin prinsiplərinə aid deyil?

- A) əməlilik,direktivlik B) fasiləsizlik C) proporsionallıq
D) komplekslik E) qənaətcilik

70.Qazbalonlu avtomobillərin texniki-iqtisadi səmərəliliyinin qitmətləndirilməsi üçün neçə göstərici var?

- A) 6 B) 4 C) 5 D) 2 E) 3

71.Aşağıdakılardan hansı gəlir və xərc balansına aid deyil?

- A) elm və texnikanın inkişafı üçün ayırmalar B) qarşılıqlı kredit münasibətləri
C) büdcə ilə qarşılıqlı münasibətləri D) xərclər ayırmalar
E) büdcədən ayırmalar

72.Növlər üzrə hesabat neçə yerə bölünür?

- A) əməli,mühasibat,statistik B) operativ,aktiv,statistik
C) mühasibat,passiv D) balans,əməli E) vaxt,normativ,xidmət

73.Aşağıdakılardan hansı əsas maliyyə hesabatına aid deyil?

- A) zərər və gəlir hesabatı B) balans hesabatı
C) pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı D) mənfəət-zərər hesabatı E) kredit hesabatları

74.Əməli hesabat nə üçün aparılır?

- A) cari nəzarət və idarəetmə məqsədləri üçün
B) təşkilatçılıq, nəzarət üçün C) məhsuldarlığı təyin etmək üçün
D) işçi qüvvəsinin hərəkətini bilmək üçün E) gündəlik gəliri müəyyən etmək üçün

75.İqtisadi təhlil hansı elmə aiddir?

- A) idarəetmə elminə aiddir B) ictimai elmlərə aiddir C) texniki elmlərə aiddir
D) informatika elmlərə aiddir E) iqtisadi elmlərə aiddir

76.İqtisadi təhlilin metodu nədir?

- A) təhlildə istifadə edilən üsullar B) təhlildə istifadə edilən amillər
C) yeni şəraitdə təzə axınlar D) məlumatların tətqiqatı E) informasiya ötürmələri

77.Aşağıdakılardan hansı təhlilin üsullarına aid deyil?

- A) seçmə və funksional üsul B) zəncirvari üsul C) hesablama,balans üsulu
D) müqayisə üsulu E) qrafik üsul

78.Müqayisə üsulu nəyə xidmət edir?

- A) variantların əlverişliliyi seçilir B) ehtiyatları mənbələri araşdırılır
C) iş vaxtının itkisi öyrənilir D) yeni meyarlar seçilir
E) yeni təkliflər öyrənilir

79. Seçmə üsulu nəyə xidmət edir?

- A) bu və digər məsələnin öyrənilməsini operativ surətdə həll edir.
B) iş vaxtının itkisi öyrənilir
C) kənarlaşma müəyyən edilir
D) variantların əlverişlisi seçilir
E) ehtiyatların mənbələri araşdırılır

80. İqtisadi təhlilin predmeti nəyə deyilir?

- A) təsərrüfat fəaliyyətinə təsir göstərən amillərin öyrənilməsinə
B) təhlilə daxil olan məlumatların tədqiqatına
C) yeni meyarların seçilməsinə
D) səmərəli təkliflərin canlanmasına
E) bu və ya digər məsələnin operativ həll edilməsinə

81. Cilingərin əmək haqqısı nə cür planlaşdırılır?

- A) mükafatlı vaxtamuzd sistemi ilə
B) sadə vaxtamuzd sistemi ilə
C) bir başa işəvaxtda sistemi ilə
D) akkord sistemi ilə
E) tarif sistemi ilə

82. Aşağıdakılardan hansı xərc maddələrinə aid deyil?

- A) yollar və yolların təmiri xərci
B) yanacaq xərci
C) üstəlik xərclər
D) texniki xidmət xərcləri
E) ehtiyat hissələri xərci

83. Aşağıdakılardan hansı xərc elementlərinə aid deyil?

- A) yollar və yolların təmiri xərci
B) əmək haqqı xərcləri
C) ehtiyat hissələri xərci
D) digər xərclər
E) yanacaq xərci

84. Avtonəqliyyat xərclərin azaldılması amilləri hansılardır?

- A) nəqliyyat məsələlərinin həllində iqtisadi və riyazi metodların tətbiqi
B) nəqliyyat vasitələrinin ən əlverişli tiplərinin seçilməsi
C) nəqliyyatda əlaqələndirmə
D) nəqliyyatda ekoloji təhlükəsizlik
E) nəqliyyat məsələlərinin həllində təhlil işlərinin tətbiqi

85. Avtonəqliyyat təsərrüfatlarında mənfəət nə cür təyin edilir?

- A) $M = G - X - O$
B) $T = Co + \Pi + O$
C) $D = Q \cdot T$
D) $\sum \Phi = \Phi_p - \Phi_r$
E) $\Pi = \frac{\sum D}{n}$

86. Mühasibat uçotuna kimlər nəzarət edir?

- A) maliyyə orqanları və digər yuxarı təşkilatlar
B) müəssisənin rəhbərliyi
C) baş mühəndis
D) müəssisənin kollektivi
E) audit təşkilatı

87. Nəqliyyat məhsulu üçün qiymətlər nə cür qurulmalıdır?

- A) qiymət qoyma prinsipləri və metodları üzrə
B) real əmək məsrəfləri üzrə
C) nəzərdə tutulan gəlir üzrə
D) qiymətqoyma prinsipləri üzrə
E) tarif cədvəlləri üzrə

88. Əməyin ödənilməsi nə cür aparılır?

- A) Fərdi və kollektiv nəticələrə görə
B) işin ümumi nəticəsinə görə
C) işin keyfiyyətinə görə
D) işin mürəkkəbliyinə görə
E) məhsulun keyfiyyətinə görə

89. Tarif maaşı nəyə deyilir?

- A) işin mürəkkəbliyi, əməyin gərginliyi və işçinin ixtisas səviyyəsinə görə əmək haqqının əsas hissəsinə
B) vaxta görə ödənilən əmək haqqına
C) işə görə ödənilən əmək haqqına, mükafatlara
D) əlavə ödənilən əmək haqqına
E) əməyin gərginliyinə və vaxta görə əmək haqqına

90. Azərbaycan hava yollarının ritmik işləməsinə təsir edən amillər

- A) iqlim şəraiti, dumanlı günlərin az olması
B) iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi C) iqtisadi - coğrafi mövqeyi
D) reyslərin sayının çox olması E) yağıntıların az olması, iqtisadi-coğrafi mövqeyi

91. Ölkənin vahid nəqliyyat sistemini nə təşkil edir?

- A) dəmir yolu, avtomobil, hava, dəniz çay və boru kəməri
B) avtomobil yolları, dəmir yolu C) dəniz, çay nəqliyyatı
D) dəmir yolu, avtomobil yolu E) avtomobil və hava

92. Nəqliyyatın neçə növü var?

- A) 5 B) 4 C) 6 D) 13 E) 7

93. Nəqliyyat sisteminin qarşısında duran vəzifələr:

- A) Xalq təsərrüfatının və əhəlinin daşımaya olan tələbatını vaxtında və keyfiyyətli, ən az xərcə və tam ödəməkdən ibarətdir
B) Əhəlinin daşımaya olan tələbatını ödəməkdən ibarətdir
C) Xalq təsərrüfatının daşımaya tələbatını tam ödəməkdən ibarətdir
D) ən az xərcə daşımanı təşkil etməkdən, təsərrüfatı genişləndirməkdən ibarətdir
E) xalq təsərrüfatının və əhəlinin daşımaya olan tələbatını vaxtında təşkil etməkdən ibarətdir

94. Nəqliyyatın vasitələrinin istifadə formalarına görə avtonəqliyyat təsərrüfatları hansı təsərrüfatlara bölünür?

- A) ümumi istifadə və məxsusi təsərrüfatlara
B) məxsusi təsərrüfatlara C) ayrı-ayrı nazirliklərin tabeliyində olan təsərrüfatlara
D) dövlət nəqliyyat konserni tabeliyində olan təsərrüfatlara
E) tədavül sferasındakı daşımalara

95. Hansı daşımalar var?

- A) Texnoloji və tədavül sferasında olan daşımalar
B) Tədavül sferasında olan daşımalar C) texnoloji sferada olan daşımalar
D) Kompleks daşımalar E) Mövsümi daşımalar

96. Nəqliyyat müəssisələri yerinə yetirdikləri funksiyalara görə hansı qruplara bölünür?

- A) kompleks və ixtisaslaşdırılmış nəqliyyat müəssisələrinə
B) universal, fərdi nəqliyyat müəssisələrinə C) nəqliyyat istismar nəqliyyat müəssisələrinə
D) ixtisaslaşdırılmış nəqliyyat müəssisələrinə E) universal nəqliyyat müəssisələrinə

97. Yük və sərnişin daşımalarının həcmi nə ilə müəyyən olunur?

- A) Ton və sərnişinlə B) Kiloqramla C) pulla
D) maya dəyəri ilə E) kilometrə

98. Yük və sərnişin dövriyyəsi nə ilə ölçülür?

- A) Ton kilometrə, sərnişin kilometrə və pullu yürüşlə
B) Sərnişin kilometrə, pullu yürüşlə C) Pullu yürüşlə, ton kilometrə
D) Kilometrə, işin maya dəyəri ilə E) Ton və sərnişinlə

99. Daşımadan əldə ediləcək gəlir nə ilə müəyyən olunur?

- A) Manatla daşımanın maya dəyəri, mənfəət və rentabellik
B) Daşımanın maya dəyəri C) Balans mənfəəti, rentabellik
D) Manatla, mənfəətlə, rentabellik (faizlə) E) Xalis gəlirlə, pullu yürüşlə

100. Əsas istehsal fondları hansı formada uçota alınır?

- A) Natural və pul formasında B) Əsas istehsal fondları pasportlaşdırılıb uçota alınır
C) Dəyərinə görə D) Pul formasında E) Maya dəyərinə görə

101. İstehsal ehtiyatları dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- A) 97-98 B) 87-90 C) 65-62 D) 70-72 E) 50-55

102. Normalaşdırılan dövriyyə vasitələrinə hansı xərclər aiddir?

- A) İstehsal ehtiyatlarının dəyəri, bitməmiş istehsal və gələcək müddət xərcləri
B) Gələcək dövrün xərcləri C) Bitməmiş istehsalın xərcləri
D) İstehsal ehtiyatlarının dəyəri, gələcək müddət xərcləri
E) Avadanlığın təmiri xərcləri, sığorta xərcləri

103. Maddi –texniki təchizatın əsas vəzifəsi nədir?

- A) Təsərrüfatı istehsal vasitələri ilə təmin etməkdən ibarətdir
B) Sığorta ehtiyatları yaratmaqda C) Cari ehtiyatları yaratmaqda
D) Maddi-texniki resursların səmərəli ifadəsi
E) Təsərrüfatı əmək resursları ilə təmin etməkdən

104. Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə hansı vəsaitlər aiddir?

- A) Pul vəsaitləri, sifarişçilərlə hesablaşma sənədlərində vəsaitlər, debitor borcları və digər aktivlər aiddir
B) Sifarişçilərlə hesablaşma C) Debitor borcları, hesablaşma hesabı, digər aktivlər
D) Pul vəsaitləri, digər aktivlər E) Hesablaşma hesabı və pul vəsaitləri, dividendlər

105. Dövriyyə vəsaitləri hansı vəsaitlərdən ibarət olur?

- A) Özünün vəsaitindən və borc vəsaitindən B) Qaytarılmayan vəsaitdən
C) Borc vəsaitindən D) Qaytarılan vəsaitdən E) Özünün vəsaitindən

106. Nəqliyyat müəssisələrində planlaşdırmanın növləri:

- A) Perespektiv, cari, əməli B) Rüblük, cari, aylıq C) Beşillik, illik, növbəlik
D) Əməli, cari E) Günlük, saatlıq, cari

107. Biznes planı neçə il müddətinə planlaşdırılır?

- A) 5 və 1-il müddətində B) 2 və 3-il müddətində C) 3 və 4-il müddətində
D) 4 və 2-il müddətində E) 5 və 6-il müddətində

108. Nəqliyyat firmasının planlaşdırılması hansı prinsiplərə əsaslanır?

- A) Fasiləsizlik, optimallıq, qənaitçilik, sabitlik B) Qənaitçilik, sabitlik
C) Optimallıq, qənaitçilik D) Fasiləsizlik, optimallıq
E) Sistemlilik, sabitlik, optimallıq

109. Planların növlərini hansı əlamətlər üzrə təsnifləşdirmək olar?

- A) Əhatə etdiyi dövrə görə, funksional baxımdan, idarəetmə və planlaşdırma iyerarxiyasına görə
B) İdarəetmə iyerarxiyasına görə C) Əhatə etdiyi dövrə görə, idarəetmə növlərinə görə
D) Funksional baxımdan əhatə etdiyi dövrə görə E) Vaxta görə və əhatə etdiyi dövrə görə

110. Əhatə etdiyi dövrə görə planlar hansı növlərə bölünür?

- A) Qısa müddətli, orta müddətli, uzun müddətli
B) Qısa müddətli, uzun müddətli C) Orta müddətli, qısa müddətli
D) Orta müddətli, uzun müddətli E) Növbəli, uzun müddətli, qısa müddətli

111.Funksional əlamətə görə planlar hansı planlara bölünür?

- A) İstehsal və maddi texniki təminat B) Maddi-texniki təminat
C) Maliyyə satışı və investisiya D) İnvestisiya,satış E) İstehsal,maliyyə,satış

112.Maddi-texniki təminat planında nəyin həcmi müəyyən olunur?

- A) Maddi resursların həcmi B) Əmək haqqının həcmi
C) Əmək məhsuldarlığının həcmi D) Gəlirin həcmi E) Mənfəətin həcmi

113.Nəqliyyatın ən səmərəli idarə edilməsi nəyi təmin edir?

- A) Nəqliyyat xərclərinin azaldılması və nəqliyyat işi vahidinin ucuz başa gəlməsini
B) Nəqliyyat işi vahidinin ucuz başa gəlməsi
C) Zəruri daşımaların minimum məsrəflərə endirilməsi
D) Əmək,,maliyyə enerji resurslarından qənaətlə istifadə edilməsini
E) Nəqliyyat xərclərinin azaldılması və resurslarından qənaətlə istifadə edilməsini

114.Əsas fondların cari təmiri nə zaman aparılır?

- A) Lazimi texniki istismar vəziyyətində saxlamaq üçün və həm də qısa vaxt ərzində aparılır
B) Qısa vaxt ərzində aparılır C) Orta vaxt ərzində aparılır
D) Uzun vaxt ərzində,texniki istismar vəziyyətində saxlamaq üçün
E) Qısa vaxt ərzində və texniki istismar şəraitində saxlamaq üçün

115.Orta təmir nə zaman aparılır ?

- A) maşın və avadanlıqlar qismən sökülür,işlənmiş korlanmış,hissələr yenisi ilə əvəz olunur
B) fiziki cəhətdən köhnədikcə aparılır,mənəvi cəhətdən köhnədikcə əvəz olunur
C) tam köhnədikcə aparılır, avadanlıqlar qismən sökülür
D) lazimi texniki vəziyyətlərdə saxlamaq, üçün
E) mənəvi cəhətdən köhnədikcə aparılır, hissələr yenisi ilə əvəz olunur,qismən sökülür

116.Təmir işləri texniki mürəkkəbliyinə görə hansı növlər üzrə təsnifləşdirilir?

- A) texniki qulluq , təmirlərarası xidmət, müayinələr, kiçik təmir orta təmir və əsaslı təmir
B) texnik qulluq, təmirərarası xidmət C) kiçik təmir,orta təmir
D) əsaslı təmir,kiçik təmir,texniki qulluq E) texniki qulluq,təmirlərarası xidmət və əsaslı təmir

117.Nəqliyyatda amortizasiya norması neçə faiz təşkil edir?

- A) 25 faizədək B) 20 faizədək C) 15 faizədək
D) 10 faizədək E) 17 faizədək

118.Nəqliyyatda ekstentiv istifadə zamanı nə nəzərdə tutulur?

- A) avadanlığın işləmə müddətinin uzadılması və onlardan vaxta görə istifadənin yaxşılaşdırılması nəzərdə tutulur
B) avadanlığın işləmə müddətinin uzadılması və,texniki qulluğu nəzərdə tutulur
C) avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması,təmirlərarası xidmət nəzərdə tutulur
D) iş yerinin ,texnoloji prosesinin düzgün təşkili nəzərdə tutulur
E) avadanlığın işləmə müddətinin uzadılması və iş yerinin təşkili nəzərdə tutulur

119.Nəqliyyat müəssisələrinin idarə edilməsi metodları neçə qrupda birləşdirilir?

- A) 6 qrupda B) 4 qrupda C) 3 qrupda D) 2 qrupda E) 5 qrupda

120.Əsas fondlar hansı fondlara ayrılır?

- A) istehsal və qeyri istehsal təyinatlı fondlara B) dövriyyə fondlarına
C) qeyri istehsal təyinatlı fondlara D) social-iqtisadi fondlara E) istehsal və tədavül fondlarına

121.İstehsal fondlarını nə təşkil edir?

- A) əsas istehsal fondları və dövriyyə fondlarının məcmusu
- B) qeyri istehsal təyinatlı fondlar
- C) normallaşdırılan dövriyyə fondu
- D) əmək haqqı fondu ilə normallaşdırılmayan fondlar
- E) dövriyyə fondları ilə tədavül fondlarının cəmi

122.Nəqliyyatda dövriyyə vəsaiti neçə mərhələdə dövr edir?

- A) 2 mərhələdə
- B) 4 mərhələdə
- C) 5 mərhələdə
- D) 3 mərhələdə
- E) 7 mərhələdə

123.Əmək və əmək haqqının planlaşdırılmasında istifadə olunan normalar :

- A) vaxt,hasilat, idarəetmə,tarif cədvəli və tarif əmsalları,xidmət normaları
- B) vaxt,tarif cədvəli,hasilat norması
- C) tarif əmsalları,xidmət norması,sərfiyyat norması
- D) idarəetmə,vaxt,hasilat forması,tarif cədvəli
- E) tarif cədvəli,tarif əmsalları və sərfiyyat normaları

124.Material-texniki resursların planlaşdırılmasında istifadə olunan normalar:

- A) sərfiyyat orması və ehtiyat norması
- B) ehtiyat norması günlərlə
- C) sərfiyyat norması ayrı-ayrı material texniki resurslar üzrə
- D) idarəetmə norması,xidmət norması
- E) xüsusi əsaslı vəsait qoyuluşunun normativi

125.Əsaslı tikintinin planlaşdırılmasında istifadə olunan normativlər:

- A) xüsusi əsaslı vəsait qoyuluşunun normativi ,ödənilmə müddətinin normativi və iqtisadi səmərəliliyinin normativ əmsalı
- B) xüsusi əsaslı vəsait qoyuluşunun normativi,iqtisadi səmərəliliyin normativ əmsalı
- C) əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənilmə müddətinin normativi,sərfiyyat norması
- D) əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin normativ əmsalı
- E) sərfiyyat norması və iqtisadi səmərəliliyinin normativ əmsalı

126.Vaxt norması nəyə deyilir?

- A) məhsulun iş vahidi istehsalının sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış və nizama salınmış hissəsini səciyyələndirir
- B) görülən işə əmək sərfi normasının müəyyən edilməsi,əməyin elmi təşkilinin tətbiqi
- C) əməyin elmi təşkilinin tətbiqi müəyyənləşir və elmi əsaslar əsasında müəyyənləşdirilir
- D) mühəndis hesablamaları əsasında müəyyənləşdirilir
- E) elmi əsaslar və mühəndis hesablamaları əsasında müəyyənləşdirilir

127.Vaxt norması nə cür ölçülür?

- A) saniyə,dəqiqə və saatlar
- B) dəqiqə,saatlar
- C) saniyə,kiloqramla
- D) metrələr,destimetrələr
- E) saat və günlərlə

128.Hasilat norması nədir?

- A) vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin və bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə gördüyü işin miqdarıdır
- B) bir icraçının vaxt vahidi ərzində gördüyü işin miqdarıdır
- C) bir neçə fəhlənin bir saat ərzində gördüyü işin miqdarıdır
- D) vaxt vahidi ərzində icra edilən işin həcmidir,vaxt vahidi ərzində görülən işdir
- E) bir saat ərzində ixtisaslı bir fəhlənin və bir neçə icraçının gördüyü işin miqdarıdır

129. Həsilat normasının ölçü vahidi:

- A) ədəd, ton, kq, metr, dəst olur və vaxt normasına tərs mütənasib kəmiyyətdən ibarətdir
- B) ədəd, ton, kq, ədədi vaxt norması C) metr, dəst D) saat, ədəd, metr
- E) ədəd, ton, metr və vaxt norması

130. İstehsal normasının müəyyən edilməsi:

- A) natural və dəyər ifadəsində B) ədədlə C) tonla
- D) dəyər ifadəsində E) ədədlə və dəyər ifadəsində

131. Xidmət norması nədir?

- A) növbə ərzində fəhlələrin maksimum sayı, bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmlərin, cihazların və avadanlıqların miqdarı
- B) bir işçinin xidmət etdiyi avadanlığın miqdarı
- C) müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir neçə işçinin xidmət etdiyi cihazların sayı D) nəqliyyat işçilərinin plan sayı və avadanlıqların miqdarı
- E) növbə ərzində bir aqreqata xidmət edən fəhlələrin sayı, bir işçinin xidmət etdiyi iş yeridir

132. Say və norma normativləri nə üçün istifadə edilir?

- A) verilən işin həcmi yerinə yetirmək və işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsində
- B) işə çıxan fəhlələrin sayını bilmək üçün C) verilən işin həcmi müəyyən etmək üçün
- D) fəhlələrin plan sayını müəyyən etmək üçün
- E) verilən işin həcmi və xidmət normasını müəyyən etmək üçün fəhlələrin sayını bilmək

133. Sənayenin yüksək inkişafı zamanı yaranan qovşaqlar:

- A) sənayenin sürətli inkişafı sənaye qovşaqlarının yaranmasına səbəb olur
- B) şəhərlərin inkişafı, avtovağzalların yaranması
- C) sənaye müəssisələrinin artması, istehsalın yüksəlişi
- D) məhsuldar qüvvələrin topladıqları qovşaqlarının yaranmasına səbəb olur
- E) nəqliyyat infrastrukturunun inkişafına

134. İdarəetmə norması:

- A) bir rəhbərə təbə olan işçilərin sayını müəyyən edir
- B) mühəndis texniki işçilərin sayını müəyyən edir
- C) bir kolonda olan sürücülərin sayını müəyyən edir
- D) baş idarəyə təbə olan işçilərin sayını müəyyən edir
- E) sürücülərin çilingərlərin və mühəndis- texniki işçilərin sayını müəyyən edir

135. İş yerinə xidmət vaxtı:

- A) iş yerini təşkil etmək, həmçinin növbə ərzində ona xidmət, onu təmiz və qaydada saxlamaq üçün lazım olan vaxt
- B) iş yerini təmiz saxlamaq və təşkil etmək üçün lazım olan vaxt
- C) iş yerini təşkil etmək, növbə ərzində ona xidmət etmək üçün lazım olan vaxt
- D) korlanmış alətləri yenisi ilə əvəz etmək üçün lazım olan vaxt
- E) qaraj avadanlıqlarını və istehsal vasitələrini təmir etmək üçün lazım olan vaxt

136. Təşkilati xidmət vaxtı hansıdır?

- A) işin başlaması və qurtarması vaxtı. Növbə daxili xidmət vaxtı
- B) işin başlanması ilə qurtarma vaxtı C) növbə daxili xidmət vaxtı
- D) dəzgahlara texniki cəhətdən xidmət olunması vaxtı
- E) növbə daxili və boş dayanmalara sərf edilən vaxt

137. Texniki normalaşdırma nəyə deyilir?

- A) istehsal prosesinin, tətbiq olunan yeni texnika imkanlarının və qabaqcıl istehsal təcrübəsinin öyrənilməsi
- B) qabaqcıl istehsal təcrübəsinin öyrənilməsinə
- C) kalkulyasiya vaxtının hesablanmasına
- D) ədədi vaxt normasından istifadə olunmasına
- E) səmərələşdirici təkliflərin və qabaqcıl istehsal təcrübəsinin öyrənilməsinə

138. İdarəetmənin prinsipləri hansılardır?

- A) əmək bölgüsü, səlahiyyət və məsuliyyət, intizam, mükafatlandırma, mərkəzləşdirmə, iş yerinin sabitliyi, qənaətcilik, elmlilik, icranın yoxlanması
- B) səlahiyyət, məsuliyyət, ədalət, demokratik məsuliyyət, elmlilik
- C) əmək bölgüsü, intizam, mükafatlandırma, operativlik, sabitlik
- D) ədalət, iş yerinin sabitliyi, mərkəzləşdirmə, optimallıq, komplekslik, fasiləsizlik
- E) demokratik mərkəziyyət, təşkilatçılıq, fasiləsizlik, optimallıq, icraya nəzarət, maddi maraq

139. İdarəetmənin əsas funksiyaları hansılardır?

- A) müəssədaxili planlaşdırma, biznes planının tərtibi, təşkil etmə, uçot, kordinasiya, tənzimləmə, təhlil və nəzarətin təşkili
- B) biznes planının tərtibi, nəzarət təşkili, optimallıq, sistemlilik
- C) müəssədaxili planlaşdırma, tənzimləmə, ictimai və təsərrüfat rəhbərliyi
- D) təkil etmə, proqnozlaşdırma, qərarların qiymətləndirilməsi
- E) müəssədaxili planlaşdırma, ictimai və təsərrüfat rəhbərliyinin vəhdəti, maddi və mənəvi həvəsləndirmə, qənaətcilik, şəxsi, kollektiv və ümumxalq mənafeələrin uzlaşması

140. Menecmentin funksiyaları:

- A) firma daxili planlaşdırma, biznes strateqiyası, biznes planının tərtib edilməsi, əməyin istehsalın uçotun nəzarətin təşkili, əməli idarəetmə əlaqələndirmə və tənzimləmə, təhlil
- B) əməyin , istehsalın, biznes təşkili, müəssədaxili planlaşdırma və təhlil
- C) əməli idarəetmə, uçotun təşkili, əməli və cari planların tərtib edilməsi
- D) uçotun təşkili təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili, perspektiv planlaşdırma
- E) təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili, uçot və hesabatı. Müəssədaxili planlaşdırma, perspektiv və cari planların tərtibi

141. Yük və sərnişin daşımaları planlaşdırılarkən müddətə görə hansı istiqamətlərdə cədvəl qurulur?

- A) düz və əks istiqamətdə
- B) ayrı-ayrı vaxtlarda əks istiqamətdə
- C) düz istiqamətdə
- D) əyri istiqamətdə
- E) əks istiqamətdə

142. İstehsal təşkilati tədbirlərin planlaşdırılması:

- A) texniki-təşkilati və sosial-iqtisadi tədbirlər
- B) texniki-təşkilati tədbirlər
- C) sosial-iqtisadi tədbirlər
- D) kadrların düzgün yerləşdirilməsi
- E) nəqliyyat vasitələrinə texniki qulluq

143. Texniki tədbirlərin planlaşdırılması:

- A) mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırmanın tətbiqinin planlaşdırılması
- B) maşınların, avadanlıqların modernləşdirilməsinin planlaşdırılması
- C) avtomatlaşdırmanın tətbiqinin planlaşdırılması
- D) maşınların, mexanizmlərin tipinin əsaslandırılmasının planlaşdırılması
- E) avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin planlaşdırılması

144.İqtisadi tədbirlərin planlaşdırılması:

- A) əmək haqqı forma və sistemlərin, iqtisadi həvəsləndirmə sisteminin mükafatlandırma sisteminin əsaslandırmasının planlaşdırması
- B) əmək haqqı sistemlərinin və istehsalın inkişaf fondunun planlaşdırması
- C) iqtisadi həvəsləndirmə sisteminin planlaşdırması
- D) kardların mükafatlandırılması və əmək haqqı fondlarının planlaşdırılması
- E) maddi həvəsləndirmə və mənzil tikintiləri fondunun planlaşdırılması

145.İstehsal maliyyə fəaliyyətinin planlaşdırılmasında istifadə olunan norma və normativlər:

- A) yuxarı təşkilatlar tərəfindən təsdiq edilən, təsərrüfatın özündə işlənilib hazırlanan norma və normativlər
- B) təsərrüfatın özündə hazırlanan və yuxarı təşkilatlarda hazırlanan norma və normativlər
- C) təsərrüfatın özündə təsdiq olunan norma və normativlər
- D) yuxarı təşkilatlar tərəfindən təsdiq edilən normativlər
- E) müəssədaxsilində işlənilib hazırlanan və təsdiq edilən normativlər

146.Əmək və əmək haqqının planlaşdırılmasında istifadə olunan normalar:

- A) vaxt, hasilat, idarəetmə, xidmət, tarif cədvəli və tarif əmsalları normaları
- B) vaxt, hasilat norması
- C) xidmət, idarəetmə norması
- D) tarif cədvəli ilə tarif əmsalları
- E) yuxarı təşkilatlar tərəfindən təsdiq edilən normalar

147.Yük avtomobillərindən istifadənin effektivliyi nədən asılıdır?

- A) onların hərəkət sürətindən və orta daşıma məsafəsindən
- B) avtomobillərin orta daşıma məsafəsindən
- C) avtomobillərin hərəkət sürətindən
- D) boş yürüşlərin azalmasından
- E) yükləmə-boşaltma və çatdırma xidmətindən

148.Nəqliyyatda tikinti məsrəflərinin xərc maddələri hansılardır?

- A) materiallar, əmək haqqı xərcləri, tikinti maşınları və mexanizmlərinin saxlanması və istismarı üzrə xərclər, üstəlik xərclər
- B) əmək haqqı xərcləri, maşınların saxlanması xərcləri
- C) maşınların, mexanizmlərin xərc maddələrinin planlaşdırılması
- D) tikinti maşınlarının saxlanması xərcləri
- E) tikinti maşınları və mexanizmlərin saxlanması xərci, avadanlıqların saxlanması və təmiri xərcləri

149.Maddi-texniki təchizatın təşkili metodu:

- A) mərkəzləşdirilmiş və qeyri-mərkəzləşdirilmiş
- B) yeri mərkəzləşdirilmiş
- C) şöbələrin, qrupların yaradılması
- D) mərkəzləşdirilmiş
- E) mərkəzləşdirilmiş və sadələşdirilmiş

150.Köməkçi təsərrüfatın əsas vəzifəsi nədir?

- A) Daşımaların, nəqliyyat vasitələrinə texniki qulluq və istismar təmirinin qaraj prosesinin ritmikliyi, ahəngdarlığı
- B) İstehsal prosesinin, daşımaların təmirinin ahəngdarlığı
- C) Texniki qulluğun ritmikliyi
- D) Yardımcı təsərrüfatların təşkili
- E) Qaraj avadanlığının, istehsal binalarının saxlanması və təmiri işləri

151.Əsaslı tikinti hansı üsulla aparılır?

- A) Təsərrüfat və podrat üsulu
- B) Tam bərpa üsulu
- C) Podrat üsulu
- D) Təsərrüfat üsulu
- E) Mərkəzləşdirilmiş üsul

152. Bu bənddən hansı IDT-nin subyektinə aiddir?

- A) sosial qruplar B) sosial münasibətlər C) kadrların hazırlanması;
D) məşğulluq E) ətraf mühit;

153. Nəqliyyatda tikintinin smeta dəyəri:

- A) Layihəyə uyğun olaraq əsas fondların tikilməsi və istifadəyə verilməsi üçün lazımi məsrəflərin pul ilə ifadəsidir
B) Əsas fondların tikilməsi üçün lazım olan məsrəflərdir, tikintiyə sərf edilən pul vəsaitidir
C) Əsas fondların istifadəyə verilməsinə lazım olan pul vəsaitidir
D) Avadanlığın quraşdırılmasına lazım olan pul vəsaitidir
E) Tikintiyə sərf edilən məsrəflərin pul ilə ifadəsidir

154. Nəqliyyat təsərrüfatlarında kadrların tərkibi kimlərdən ibarətdir?

- A) Sürücülərdən, çilingərlərdən, mühəndis-texniki işçilərdən, qulluqçulardan, köməkçi və yardımçı fəhlələrdən
B) Sürücülərdən, çilingərlərdən, yardımçı fəhlələrdən
C) Sürücülərdən, mühəndis-texniki işçilərdən
D) Çilingərlərdən, qulluqçulardan
E) İdarə rəhbərindən, mühasibdən, iqtisadçılardan, şagirdlərdən, menecerlərdən, auditorlardan

155. Əmək məhsuldarlığı nəyə deyilir?

- A) İnsanların məqsədəuyğun fəaliyyəti olmaqla yanaşı istehsalın effektivliyinin ən mühüm göstəricisidir
B) Əldə edilən gəlirdir C) İstehsalın effektivliyinin ən mühüm göstəricisidir
D) İnsanların məqsədəuyğun fəaliyyətidir
E) İnsanların məqsədəuyğun fəaliyyətinin nəticəsidir

156. Əmək məhsuldarlığının ölçülməsi:

- A) Vahid nəqliyyat işinin miqdarı ilə və nəqliyyat işi vahidinə sərf olunan vaxtla ölçülür
B) Əldə edilən gəlirin miqdarı ilə C) Vahid nəqliyyat işinin miqdarı ilə
D) Nəqliyyat işi vahidinə sərf edilən vaxt ilə
E) Nəqliyyat təsərrüfatlarında işçilərin gördüyü işin həcmi ilə

157. Əmək məhsuldarlığının səviyyəsinə və artım tempinə təsir edən amillər:

- A) Texniki, təşkilati, iqtisadi və ictimai-sosial, psixofizioloji amillər
B) İctimai-sosial psixoloji amillər C) Texniki iqtisadi amillər
D) Təşkilati-iqtisadi amillər E) İnzibati-sərəncam, hüquqi və iqtisadi amillər

158. Əmək məhsuldarlığını müəyyən edən zaman istifadə olunan göstəricilər:

- A) Dəyər və natural göstəricilər B) Natural göstəricilər
C) Maliyyə göstəriciləri D) Dəyər göstəriciləri E) Kredit göstəriciləri

159. Tarif sistemi neçə hissədən ibarətdir?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 2

160. Tarif sistemi nəyi tənzimləyir?

- A) İşləyənin ixtisas dərəcəsini, əmək şəraitini və müəssisənin ərazi cəhətdən harada yerləşdiyini nəzərə almaqla əmək haqqını tənzimləyir
B) İş şəraitini tənzimləyir C) Maya dəyərini tənzimləyir D) İş gününü tənzimləyir
E) İşləyənin ixtisas dərəcəsini, əmək şəraitini və əmək mühafizəsini tənzimləyir

161.Tarif sisteminin tərkib hissələri:

- A)Tarif stavkalarından,tarif cədvəllərindən və tarif ixtisas məlumat kitablarından
B)Tarif cədvəllərindən C)Tarif stavkalarından,tarif məlumat kitablarından
D)Tarif cədvəllərindən,tarif stavkalarından E)Mütərəqqi,mükafatlı və akkord sistemindən

162.Əməyin ödənişinin işəmuзд formasının sistemləri:

- A)Birbaşa,dolayı,mütərəqqi,mükafatlı işəmuзд və akkord sistemi
B)Dolayı işəmuзд,birbaşa işəmuзд C)Mütərəqqi işəmuзд
D)Mükafatlı işəmuзд,akkord sistemi E)Tarif maaşı,birbaşa və mükafatlı

163.Daşımanın maya dəyərinin planlaşdırılmasında məqsəd:

- A)maddi və əmək maliyyə resurslarından səmərəli istifadə olunması nəzərə alınmaqla məsrəflərin optimal səviyyəsini təyin etmək
B)məsrəflərin optimal səviyyəsini təyin etmək C)maddi resurslardan səmərəli istifadə etmək
D)əmək ilə maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək
E)elmi-tədqiqat işlərini və təcrübəni tətbiq etməklə məsrəflərin optimal səviyyəsini təyin etmək

164.Daşımanın dəyərinin planlaşdırılmasında istifadə olunan metodlar:

- A)Xərc maddələri və xərc elementləri üzrə
B)Xərc maddələri üzrə daşımanın maya dəyərinin kalkulyasiyası üzrə
C)Xərc normativlərinə uyğun olan sürücülərin əmək haqqı
D)Xərc elementləri üzrə təmir,əmək haqqı E)Sabit və dəyişən xərc elementləri üzrə

165.Xərc elementinə görə daşımanın maya dəyərinin planlaşdırılması:

- A) Əmək-haqqı,sığorta ayırmaları,yanacaq materialları (istismar,təmir,köməkçi)ehtiyat hissələri,elektrik enerjisi,amortizasiya ayırmaları və digər xərclər
B) Bütün işçilərin əmək haqqı,sığorta ayırmaları C) Materiallar,ehtiyat hissələri
D) Təsərrüfat,texnoloji ehtiyatlar üçün yanacaq,elektrik enerjisi,digər xərclər
E) Sabit,üstəlik,istismar və köməkçi təsərrüfatların xərci.amortizasiya ayırmaları xərci

166.Maya dəyərinin növləri:

- A) Texnoloji,sex,istehsal və tam(kommersiya) B) Texnoloji,sex C) Tam(kommersiya)
D) İstehsal,texnoloji E) Müəssisədaxili,texnoloji

167.Sex maya dəyəri:

- A) Sex xərclərinin ümumi məbləği B) İstehsal ilə əlaqədar xərclərdir
C) Məhsul istehsalına məsrəflərin cəmi D) Müqayisəyə gəlməyən dəyərdir
E) Əsas fondların təkrar istehsalı xərcləridir

168.Daşımanın maya dəyəri:

- A) Nəqliyyat işi vahidinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar olan xərclərin hamısının pul ilə ifadəsi
B) Daşımanın xərclərinin hamısının pul ilə ifadəsi
C) Qaraj xərclərinin hamısının pul ilə ifadəsi və yolların təmiri və istismarı xərciərinin cəmi
D) Əmək haqqı xərcləri E) Yolların təmiri xərcləri ilə qaraj xərclərinin cəmi

169.Daşımanın maya dəyəri neçə metodla planlaşdırılır?

- A) 2metodla B) 3metodla C) 5metodla D) 1 metodla E) 4metodla

170.Sosial-mədəni tədbirlərin və mənzil tikintisi fondunun məbləği,əmək haqqı fondunun neçə %-qədər olmalıdır?

- A) 4% B) 5% C) 7% D) 10% E) 3%

171.Avtomobillərin texniki və təmiri hansı bazada aparılır?

- A) Hazır detallar,qovşaqlar və mexanizmlər bazasında B) texniki bazada
C) texnologiya bazada D) təşkilatı bazada E) mexaniki bazada

172.Texniki qulluq və təmir işləri harada aparılır?

- A) işçi postlarda B) idarəetmə aparatında C) mühasibat şöbəsində
D) əməyin təşkilatı şöbəsində E) yanğından mühafizə şöbəsində

173.Aşağıdakılardan hansı minik avtomobilləri ilə xidmətə aid deyil?

- A) qaz və yanacağın çatdırılması B) təcili çağırış üzrə xidmətlər
C) əhaliyə qrup şəklində xidmətlər D) qabaqcadan razılaşmış fərdi və daxili xidmətlər
E) müxtəlif təşkilatların rəhbərləri üzrə xidmətlər

174.Avtomobil nəqliyyatı müəssisəsi daşıma ilə yanaşı əhaliyə hansı xidmətləri göstərir?

- A) nəqliyyat ekspedisiya xidməti B) yükləmə -boşaltma xidməti
C) çatdırma xidməti D) daşıma xidməti E) sifariş xidməti

175.Avtomobil nəqliyyatı əsasən hansı məsafələrə tətbiq olunur?

- A) qısa məsafələrə B) uzaq məsafələrə C) şəhər ətrafı məsafələrə
D) şəhərlərarası məsafələrə E) şəhər sərhəddindən 50-km çox olan məsafələrə

176.Nəqliyyat münasibətləri necə yaranır?

- A) nəqliyyat müəssisəsi ilə müştəri arasında B) nəqliyyat müəssisələri arasında
C) sifarişçilər arasında D) şəhərlər arasında E) müştərilər arasında

177.Dövlətimiz nəqliyyata hansı səviyyədə baxır?

- A) makro səviyyədə vahid idarəetmə obyektini kimi
B) vahid bir kompleks kimi C) mikro səviyyədə vahid idarəetmə obyektini kimi
D) təsərrüfat növü kimi E) kommersiya səviyyəsində idarəetmə obyektini kimi

178.Nəqliyyatın fəaliyyəti hansı prinsiplər əsasında inkişaf etmişdir?

- A) vahid prinsiplər əsasında B) maddi prinsiplər əsasında
C) mənəvi prinsiplər əsasında D) kompleks prinsiplər əsasında
E) qənaətcilik prinsipi əsasında

179.Azərbaycanda ilk dəmir yolu nə zaman çəkilmişdir?

- A) 1878-1879 B) 1900-1903 C) 1910-1913
D) 1905-1906 E) 1912-1913

180.Azərbaycan Respublikasında xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması haqqında fərman nə zaman verilmişdir?

- A) 2007 B) 2010 C) 2000 D) 2005 E) 2015

181.Aşağıdakılardan hansı sahibkarın hüququna aid deyil?

- A) vergidən azad etmək B) istənilən müəssisələr yaratmaq
C) işçiləri işə qəbul etmək D) əməyin ödəniş formasını müəyyən etmək
E) qiymətləri müəyyənləşdirmək

182.Sahibkarlığın iqtisadi əsasını nə təşkil edir?

- A) xüsusi mülkiyyət B) bazar münasibətləri C) istehsal fəaliyyəti
D) alqı-satqı prosesi E) istehsalat nəzarəti

183.Sahibkarlıq fəaliyyəti hansı formalara bölünür?

- A) mükiyyət məsuliyyətinə,fəaliyyətin fiziki və dəyər göstəricilərinin həcminə və fəaliyyət növlərinə görə
B) istehsal və maliyyə sahibkarlığına
C) kiçik və orta sahibkarlığa
D) xırda təsərrüfatlara
E) xidmət sahələrinə

184.Mülkiyyət məsuliyyətinə görə sahibkarlıq neçə cür olur?

- A) fərdi, kollektiv və dövlət
B) kiçik və iri
C) istehsal və maliyyə
D) klassik və innovasiya
E) kollektiv və fərdi

185.Fəaliyyətin fiziki və dəyər göstəricilərinin həcminə görə sahibkarlığın hansı növləri var?

- A) kiçik,orta və iri
B) fərdi və dövlət
C) fərdi və kollektiv
D) elmi və klassik
E) xırda təsərrüfatlar

186.Fəaliyyət növlərinə görə sahibkarlığın hansı növləri var?

- A) istehsal,kommersiya və maliyyə
B) kiçik,orta və maliyyə
C) fərdi,dövlət və maliyyə
D) elmi,klassik və kommersiya
E) istehsal,maliyyə və dövlət

187.Elmi-texniki tərəqqi nailiyyətlərini özündə əks etdirməsinə görə sahibkarlığın hansı növləri var?

- A) klassik və innovasiya
B) istehsal və maliyyə
C) fərdi və dövlət
D) kiçik və orta
E) orta və iri

188.Menecement anlayışı hansı ifadəyə uyğundur?

- A) idarəetmə
B) təchizetmə
C) mübadilə
D) istehsal etmək
E) müdafiə etmək

189.Menecement hansı dilə mənsubdur?

- A) ingilis
B) rus
C) latın
D) yunan
E) alman

190.Menecement işi hansına aiddir?

- A) orduya ,dövlətə,şəhərə
B) müəssisələrə ,dövlətə
C) firmalara,orduya
D) şirkətlərə,şəhərə,orduya
E) təsərrüfatlara,dövlətə

191.Menecement nəyə deyilir?

- A) bazar iqtisadiyyatı şəraitində müəssisənin idarə edilməsidir
B) müəssisənin təchiz edilməsidir
C) məqavilələrin bağlanmasıdır
D) istehsalın təşkil edilməsidir
E) kadrların yerləşdirilməsidir

192.İşsizlik nə cür problem sayılır?

- A) iqtisadi və sosial
B) vaxtaşırı
C) daimi
D) müvəqqəti
E) mənəvi

193.Resurs dedikdə nələr nəzərdə tutulur?

- A) tələbatın ödənilməsi üçün zəruri olan vəsaitlər
B) istehsalı təchiz etmək üçün lazım olan vəsaitlər
C) satışı təşkil etmək üçün lazım olan vəsaitlər
D) əmtəə istehsalı üçün çəkilən xərclər
E) alqı-satqı prosesi üçün lazım olan vəsaitlər

194.İqtisadi resursun formaları hansılardır?

- A) təbii, əmək, kapital, sahibkarlıq qabiliyyəti
B) əmək haqqı, torpaq rentası
C) istehsal xərcləri, tələb və təklif
D) ehtiyac,mənəfəət və qiymət
E) əmək və peşə bölgüsü

195. Hansı kreditin köməyi ilə müəssisələr arasında istehsal əlaqələri möhkəmlənir və əmtəə-material dəyərlilərin yenidən bölgüsü baş verir?

- A) kommersiya B) dövlət C) bank D) mülki E) ipoteka

196. Müasir iqtisadiyyatda kreditin daha çox yayılmış forması hansıdır?

- A) bank xidmətləri B) kommersiya krediti C) vətəndaş krediti
D) lizinq E) istehlak

197. Pul hansı funksiyanı yerinə yetirərkən borc öhdəliklərinin ödənilməsi vasitəsi kimi çıxış edir?

- A) tədiyə vasitəsi B) yığım vasitəsi C) tədavül vasitəsi
D) dəyər ölçüsü E) mübadilə

198. Nə mövcud olduqca pul mövcud olacaq?

- A) əmtəə istehsalı B) valyuta bazarı C) fond bazarı
D) veksəl mübadiləsi E) daxili bazar

199. Əmtəə dəyərinin pul ilə ifadəsi kimi nə çıxış edir?

- A) qiymət B) gəlir C) mənfəət D) rentabellik E) xalis gəlir

200. İstehsal prosesinin baş verməsi hansı amillərlə bağlıdır?

- A) şəxsi və maddi B) şəxsi və mənəvi C) xarici D) daxili E) elmi-texniki

201. Aşağıdakılardan hansı istehsal amillərinə aid deyil?

- A) əmtəə B) torpaq C) əmək D) kapital E) sahibkarlıq fəaliyyəti

202. Təkrar istehsalın hansı tipləri var?

- A) sadə, geniş, tənəzzüllü B) çevik, səmərəli C) sabit, tarazlı
D) proporsional E) müvazinətli

203. Nəqliyyatın iqtisadi coğrafiyası nəyi öyrədir?

- A) respublikamızda təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsi və coğrafi təbəqəyə fəal təsirini
B) nəqliyyat vasitələrinin ölkə daxilində yerləşməsinə
C) təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsi problemlərini
D) nəqliyyatın iqtisadi rayonlar üzrə paylanmasını E) iqtisadi əlaqələrin qurulmasını

204. Bu bənddən hansı iqtisadi strategiyanın məqsədinin istiqamətlərinə aid deyil?

- A) qiymətlərin tələb və təklif vasitəsilə tənzimləməsinin qeyri – stabil səviyyəsi
B) iqtisadi artım C) iqtisadi azadlıq D) iqtisadi təminat
E) tam məşğulyyət

205. Müasir iqtisadi ədəbiyyatlarda göstərilən bu bəndlərdən hansı dövlətin iqtisadi funksiyasına aid deyil?

- A) bazar sisteminin qeyri – rəşional fəaliyyətinə şərait yaradan ictimai mühitin təmin edilməsi
B) bazar sisteminin fəaliyyətinə şərait yaradan hüquqi bazanın təmin edilməsi
C) rəqabətin qorunub saxlanması D) gəlir və sərvətlərin yenidən bölgüsü
E) iqtisadiyyatın sabitləşməsi

206. Aşağıdakılardan hansı fənnin öyrənmə metoduna aid deyil?

- A) plan göstəricilərinin müqayisəsi metodu B) statistiki müşahidə və müqayisəli təhlil metodu
C) nəqliyyat-iqtisadi balans metodu D) ehtimal və proqnozlaşdırma metodu
E) riyazi və qrafiki təsvir metodları

207. Hansı bənd iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin vəzifəsinə aid deyil?

- A) idxalı dəstəkləmək, üstün sahələrə yiyələnmək
- B) prioritet sahələri müəyyənləşdirmək
- C) iqtisadi artımı stimullaşdırmaq
- D) ayrı – ayrı sahələrin struktur irəliləyişlərini maraqlandırmaq
- E) regional sahələrin strukturunun inkişafını həvəsləndirmək

208. Bu bənddən hansı iqtisadi strategiyanın məqsədinin istiqamətlərinə aid deyil?

- A) qiymətlərin tələb və təklif vasitəsilə tənzimlənməsinin qeyri – stabil səviyyəsi
- B) iqtisadi artım
- C) iqtisadi azadlıq
- D) iqtisadi təminat
- E) tam məşğuliyyət

209. İqtisadiyyatın birbaşa dövlət tənzimlənməsi hansı iqtisadi vasitə ilə həyata keçirilir?

- A) büdcə siyasəti vasitəsilə
- B) maliyyə siyasəti vasitəsilə
- C) vergi siyasəti vasitəsilə
- D) pul – kredit siyasəti vasitəsilə
- E) investisiya siyasəti vasitəsilə

210. Bu bənddən hansı İDT –nin obyektinə aid deyil?

- A) tədarükçülər
- B) rəqabət şəraiti
- C) pul dövriyyəsi
- D) xarici iqtisadi əlaqələr
- E) qiymətlər

211. Bu bənddən hansı İDT –nin subyektinə aiddir?

- A) sosial qruplar
- B) sosial münasibətlər
- C) kadrların hazırlanması
- D) məşğulluq
- E) ətraf mühit

212. Bu bənddən hansı bazar iqtisadiyyatlarına keçidin qarşısında duran əsas vəzifəyə aid deyil?

- A) maliyyənin sadələşdirilməsi
- B) qiymətin sərbəstləşdirilməsi
- C) özəlləşdirmə
- D) iqtisadiyyatın inhisarsızlaşdırılması
- E) bazar infrastrukturunun formalaşdırılması

213. İqtisadiyyata dövlət müdaxiləsi ilk dəfə hansı ölkədə olmuşdur?

- A) ABŞ –da
- B) İngiltərədə
- C) Yaponiyada
- D) Çində
- E) Misirdə.

214. Müasir dünya iqtisadiyyatında dövlətin iqtisadiyyatda iştirakı neçə səviyyədə qruplaşdırılır?

- A) üç qrupda
- B) iki qrupda
- C) bir qrupda
- D) dörd qrupda
- E) beş qrupda

215. Bu bəndlərdən hansı bazar iqtisadiyyatına keçidin təkamül yolunun əsas əlamətlərinə aiddir?

- A) xüsusi sektorda istehlak məhsulları istehsalını genişləndirmək
- B) dövlət bölməsində istehlak məhsulları istehsalının genişləndirilməsinə nail olmaq
- C) istehsal olunan məhsulların azalması bazara münasibətlərinin dəyişməsi
- D) bazarın konyukturasının dayanıqlı olması
- E) stabil antiinflasiya proqramının hazırlanması

216. Fənnin nəzəri əsasını nə təşkil edir?

- A) iqtisadi nəzəriyyə
- B) siyasi nəzəriyyə
- C) elmi tədqiqatlar
- D) riyazi hesablamalar
- E) informasiya axını

217. Bu bənddən hansı iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi problemini həll etmir?

- A) özəl müəssisələrin idarə olunması
- B) İDT məşğulluğa nail olunmasını
- C) iqtisadi artımın sürətlənməsini
- D) qiymətli kağızların məzənnəsinin müəyyən edilməsi
- E) ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin tənzim olunması

218. Aşağıdakıların hansı nəqliyyat itkilərinə aid deyil?

- A) Yükləmə-boşaltma işləri
- B) Nəqliyyatın boş dayanması
- C) Ölümə əlaqədar itkilər
- D) Sərnişinlərin vaxt itkisi
- E) Avtomobillərin sıradan çıxan hissələrinin bərpa olunmasına çəkilən xərc

219. Bunlardan hansı iqtisadi resurs kateqoriyasına aid deyil?

- A) idarəetmə
- B) əmək resursları
- C) istehsal vasitələri
- D) sahibkarlıq qabiliyyəti
- E) ölkənin təbii sərvəti

220. Aşağıdakılardan hansı məhsuldar iqtisadi resurs anlayışına aiddir?

- A) istehsal vasitələri
- B) əhali sərvətinin toplanması
- C) faiz
- D) mənfəət
- E) istehlak məhsulları

221. İstehsal amilləri iqtisadi resurslardan fərqlənirmi?

- A) istehsal amilləri – iqtisadi dövriyyəyə cəlb edilmiş iqtisadi resurslardır
- B) istehsal resursları anlayışına əmək resursları aid deyil
- C) hər ikisi eyni mahiyyətlidir
- D) iqtisadi resursa daxil olan sahibkarlıq qabiliyyəti istehsal amillərinin tərkibinə daxil edilmir
- E) elmi – texniki tərəqqi

222. Ümumi daxili məhsul nədir?

- A) ölkədə müəyyən dövr ərzində (adətən 1 ildə) istehsal olunmuş nemət və xidmətlərin dəyərlərinin mövcud bazar qiymətilə ifadə olunan məcmusu
- B) müəyyən dövr ərzində (adətən 1 ildə) ölkədə istehsal olunmuş maddi nemət və xidmətlərin məcmusu
- C) son məhsul və xidmətlərin məcmusu
- D) istehsal sahələrinin məhsullarının məcmusu
- E) maddi nemətlərin dəyəri ilə aralıq məhsulun dəyər fərqi, son məhsul və xidmətlərin məcmusu

223.. Milli gəlirin müəyyən edilməsi qaydası necədir?

- A) il ərzində ümumi daxili məhsulun dəyərindən amortizasiya ayırmaları, dövlət subsidiyaları və dolayısı vergilər çıxılmalıdır
- B) ümumi daxili məhsulun dəyərindən əsas kapitalın köhnəlmə dəyəri çıxılmalıdır
- C) ümumi daxili məhsula dolayısı vergilər və dövlət subsidiyaları daxil edilməlidir
- D) ümumi daxili məhsula vətəndaşların xaricdən aldığı gəlirləri daxil edilməlidir
- E) ümumi daxili məhsulla xarici ticarət dövriyyəsinin qalıq fərqi

224. Dövlətin struktur siyasətinin əsasında nə dayanır?

- A) iqtisadiyyatın prioritet sahələrinin seçilməsi və onların inkişaf etdirilməsi
- B) ağır və yüngül sənaye sahələrinin inkişaf etdirilməsi
- C) sənaye və kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişaf etdirilməsi
- D) neft və qaz sənayesinin inkişaf etdirilməsi
- E) tikinti, nəqliyyat, rabitə sahələrinin inkişaf etdirilməsi

225. Bunlardan hansı iqtisadi artımın ekstensiv tipinin əsas amillərinə aid deyil?

- A) işçilərin sayının artırılması
- B) işçilərin ixtisasının artırılması
- C) iş vaxtının artırılması
- D) əsas və dövriyyə fondlarının artırılması
- E) texnologiyanın stabil vəziyyətində investisiyaların artırılması

226. Bu bəndlərdən hansı iqtisadi inkişafın intensiv tipinin amillərinə təsir göstərmir?

- A) istehsal tsiklinin qısaldılması
- B) əməyin elmi təşkili
- C) mövcud fondların dövriyyəsinin artırılması
- D) istehsalın təşkilinin yaxşılaşdırılması
- E) iqtisadiyyatda struktur dəyişikliklərinin aparılması

227. Aşağıdakıların hansı nəqliyyat itkilərinə aid deyil?

- A) Sənədlərin yoxlanılması
- B) Sürücülərin vaxt itkisi
- C) Zədə alanların müalicəsinə çəkilən xərc
- D) Yüklərin qəza zamanı xarab olunmasından vurulan ziyan
- E) Nəqliyyatın boş dayanması

228. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində gəlirlər aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

- A) əmək gəlirləri və əməksiz gəlirlər
- B) mövsümi gəlirlər və dinamik gəlirlər
- C) müvəqqəti gəlirlər və daimi gəlirlər
- D) leqal gəlirlər və kriminal gəlirlər
- E) dövlət gəlirləri və vətəndaş gəlirləri

229. əmək gəlirlərinə aiddir:

- A) fərdi əmək fəaliyyəti nəticəsində əldə olunmuş gəlirlər
- B) kommersiya fəaliyyətindən əldə olunmuş gəlir
- C) sahibkarlıqdan əldə olunmuş gəlir
- D) mülkiyyətdən əldə olunmuş gəlir
- E) şəxsi yardımçı təsərrüfatlarda istehsal olunmuş məhsulun satışından əldə olunmuş gəlir

230. Aşağıdakıların hansı nəqliyyat itkilərinə aid deyil?

- A) Nəqliyyat sahəsindəki əmək məhsuldarlığı
- B) Piyadaların vaxt itkisi
- C) Qəza yerində başqa avtomobillərin ləngiməsində vurulan ziyan
- D) Nəqliyyatın boş dayanması
- E) Yol-nəqliyyat qəzalarından törənən itkilər

231. Nəqliyyat itkiləri hansı sahələrdə baş vermir?

- A) İdarə heyətində
- B) Yol kəsişmələrində
- C) Dəmiryol keçidlərində
- D) Piyada keçidlərində
- E) Yol örtüklərinin yararsız sahələrində

232. İşçi qüvvəsinin beynəlxalq miqrasiyasının intensivliyinə təsir göstərmir:

- A) yeni dövlətlərin yaranması problemləri
- B) beynəlxalq informasiya sisteminin genişlənməsi
- C) dünya ölkələrinin qarşılıqlı asılılığının artması
- D) elmi-texniki tərəqqinin inkişafı
- E) iqtisadiyyatın struktur yenidən qurulması

233. İşçi qüvvəsinin miqrasiyasına təsir göstərən amillərin təsnifatı hansılardır?

- A) iqtisadi və qeyri iqtisadi
- B) qlobal ixtisaslaşma
- C) siyasi və iqtisadi
- D) sosial mədəni
- E) tarixi məntiqi

234. Dövlətin iqtisadiyyatı tənzimləmə obyektlərinə aid deyil:

- A) istehlakçıların marağı
- B) elmi-tədqiqat və təcrübə layihə işləri
- C) pul dövriyyəsi,
- D) qiymətlərin səviyyəsi və antiinflasiya prosesi
- E) investisiya aktivliyi

235. İqtisadi maraqların daşıyıcıları dövlətin iqtisadiyyatı tənzimləməsinin:

- A) subyektlərinə aiddirlər
- B) funksiyalarına aiddirlər
- C) obyektlərinə aiddirlər
- D) vəzifələrinə aiddirlər
- E) məqsədlərinə aiddirlər

236. Bazar iqtisadiyyatında hal hazırda dövlətin sifarişlərinin aşağıdakı növü yoxdur:

- A) təhsil sistemində sifarişlər
- B) ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək üçün təchizat sifarişləri
- C) təsərrüfat məhsulları fonduna sifarişlər
- D) müdafiə ilə əlaqədar hərbi sifarişlər
- E) elmi tədqiqatlara olan sifarişlər

237. İqtisadi planlar vasitəsiylə dövlət...nail olur:

- A) proporsional inkişafa B) sosial bərabərliyə C) gəlirlərin ədalətli bölgüsünə
D) iqtisadiyyatı tənzimləməyə E) resurslardan səmərəli istifadəyə

238. Nəqliyyat itkiləri hansı sahələrdə baş vermir?

- A) Təmir emalatxanalarında B) Piyada keçidlərində C) Yükləmə-boşaltma məntəqlərində
D) Dəmiryol keçidlərində E) Yol kəsişmələrində

239. İqtisadi siyasət modelini yaradarkən aşağıdakı vacib sayılır:

- A) məqsədlərin nisbətindəki tarazlığı saxlamaq B) məqsədlərin diaqnozunun aparılması
C) məqsədlərin secimində qərar qəbul edən instansiyaların mərkəzləşdirilməsi
D) müxtəlif məqsədlərin reallaşması üçün əlavə resursların ayrılması
E) məqsədlərin həllində ardıcılığın gözlənilməsi

240. Nəqliyyatda itkilər hansı sahələrdə baş vermir?

- A) İstehsal birliklərində B) Yol kəsişmələrində C) Dəmiryol kəsişmələrində
D) Piyada keçidlərində E) Yükləmə-boşaltma məntəqlərində

241. Aşağıdakıların hansı nəqliyyatda itkilərin baş vermə səbəblərinə aid deyil?

- A) Sənədlərin yoxlanmaması B) Pis yol şəraiti
C) Yol nişanının düzgün tətbiq olunmaması
D) Yükləmə-boşaltma məntəqlərində işlərin düzgün təşkil edilməməsi
E) İşiqforların işinin hərəkət intensivliyinə uyğun nizamlanmaması

242. Məcmu investisiya həcmnin azalması tendensiyası nə zaman müşahidə olunur?

- A) satış artımı tempi azaldıqda B) cavabların hamısı səhvdir
C) satış artımının tempi yüksəldikdə D) satış artımının səviyyəsi dəyişməz qaldıqda
E) cavabların hamısı düzdür

243. İqtisadiyyatın strukturunun tənzimlənməsinin mühüm alətlərini aşağıdakı siyasət təşkil edir:

- A) vergi və amortizasiya B) amortizasiya C) subsidiya
D) vergi E) kredit

244. Dövlət real xalis milli məhsulu artırmaq istəyirsə, onda nə edir?

- A) vergiləri azaldır B) büdcə xərcini azaldır C) satınalmaları azaldır
D) transfert ödəmələri azaldır E) büdcə kəsirini azaldır

245. Menecment sözünün mənası nədir?

- A) uyğun məqsədli və özünəməxsus funksiyası olan rəhbər
B) təsərrüfatda çalışan rəhbər C) təsərrüfat rəhbərinin köməkçisi
D) vasitəçilik edən şəxs E) satışı təşkil edən şəxs

246. Azərbaycan dövləti ölkə ərazisində hansı investisiyaların qorunmasına təminat verir?

- A) bütün investisiyaların B) heç birinin C) daxili investisiyaların
D) xarici investisiyaların E) dövlət investisiyalarının

247.İqtisadiyyatda struktur irəliləyişlərinin stimullaşdırılması üçün istifadə edilmir:

- A)mənfəət vergisinin artırılması B)ETT sahələrini vergidən azad etmə
- C)ərazi strukturunun inkişafı üçün aşağı kreditlərin verilməsi
- D)istehsal avadanlığına amortizasiya ayırmalarını yüksək hesablamaq
- E)dövlət tərəfindən maliyyə yardımının göstərilməsi

248.Azərbaycanda xarici investisiya fəaliyyətinin obyektı nə ola bilməz?

- A) torpaq sahələri B) qiymətli kağızlar C) daşınan əmlak
- D) intellektual sərvətlər E) elmi-texniki məhsullar

249.Əgər real faiz dərəcəsi artarsa, onda:

- A) investisiya xərcləri azalar B) heç biri baş verməz
- C) investisiyaya olan tələb əyrisi yuxarıya doğru dəyişər
- D) investisiyaya olan tələb əyrisi sola doğru dəyişər
- E) investisiya olan tələb əyrisi sağa doğru dəyişər

250. Aşağıdakıların hansı nəqliyyatda itkilərin baş vermə səbəblərinə aid deyil?

- A) Nəqliyyatın boş dayanması B) İşıqfor obyektlərinin işinin bir-biri ilə əlaqələndirilməməsi
- C) Pis yol şəraiti D) Yol nişanlarının düzgün tətbiq olunmaması
- E) Yükləmə-boşaltma məntəqlərində işlərin düzgün təşkil edilməməsi

251.Azərbaycan vətəndaşlarının xarici ölkədəki investisiya fəaliyyəti nə ilə tənzimlənir?

- A) müvafiq xarici dövlətin qanunvericiliyi ilə B) BMT-nin qətnaməsi ilə
- C) Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunu ilə
- D) Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ilə E) Beynəlxalq öhdəliklə

252.Sürətləndirilmiş amotizasiya ödəmələri nəyə səbəb olur:

- A) mənfəətin azalmasına B) gömrük rüsumlarının artmasına
- C) əlavə dəyər vergisinin çox olmasına D) mənfəətin çoxalmasına
- E) fiziki şəxslərin gəlir vergisinin artmasına

253. Struktur siyasətin birbaşa metoduna aid deyil:

- A) Dövlət tərəfindən aşağı faizli kreditlərin verilməsi
- B) Layihə işlərinin dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilməsi
- C) Elmi tədqiqat işlərinin dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilməsi
- D) Dövlət tərəfindən əmtəə və xidmətlərin alınması
- E) Təcrübə-konstruktor işlərinin dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilməsi

254.Menecmentin hansı funksiyaları var?

- A) əsas və köməkçi B) texniki və təşkilati
- C) social və iqtisadi D) plan və nəzarət E) icraetmə və maliyyə

255. Aşağıdakıların hansı nəqliyyatın ləngiməsi ilə əlaqədar olaraq baş verən vaxt itkisini nəzərdə tutmur?

- A) Qəzaya uğrayanların B) Sürücülərin C) Sərnişinlərin D) Fəhlələrin
- E) Piyadaların

256. İqtisadiyyatın strukturunun proqnozlaşdırma və planlaşdırılması özündə nəyi əks etdirir?

- A) təsərrüfatın ayrı-ayrı sahələrində məhsul buraxılışı və resurs göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsi
- B) son tələbin əsas komponentləri üzrə perspektiv miqdarının müəyyənləşdirilməsini
- C) sənayenin ayrı-ayrı sahələri üzrə perspektiv məhsul və məsrəf göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsini
- D) iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri üzrə məhsul buraxılışı həcmələrinin müəyyənləşdirilməsini
- E) iqtisadiyyat sahələri üzrə əmək və kapital resurslarına olan perspektiv tələbatın həcmənin müəyyənləşdirilməsini

257. Planlaşdırmada hansı qanun istifadə olunmur?

- A) tələb və təklif qanunu
- B) inzibati amiranəlik qanunu
- C) əsas iqtisadi qanun
- D) əmtə istehsalı qanunu
- E) dəyər qanunu

258. Planlaşdırmanın hansı prinsipisi daha əsasdır?

- A) demokratik mərkəziyyət
- B) nəzarət və təftiş
- C) inzibati amiranəlik
- D) elmilik
- E) həvəsləndirmə və məsuliyyət

259. Planlaşdırmada hansı qanun mühüm rola malikdir?

- A) əsas iqtisadi qanun
- B) hamısı
- C) əmtə istehsalı qanunu
- D) dəyər qanunu
- E) tələb və təklif qanunu

260. Makroiqtisadi planlaşdırmanın mahiyyəti nədir?

- A) sahələrin əlaqəli fəaliyyətidir
- B) cavablar düzdür
- C) sahələrin müqayisəli fəaliyyətidir
- D) tipik plan fəaliyyəti
- E) sahələrin qarşılıqlı əlaqəsidir

261. Fənnin predmetini hansı münasibətlər təşkil edir?

- A) iqtisadi-istehsal münasibətləri
- B) sosial münasibətlər
- C) iqtisadi münasibətlər
- D) istehsal münasibətləri
- E) bazar münasibətləri

262. Aşağıdakı məhsul bazarından hansı daha çox təkmil rəqabətin sərvətlərinə uyğun gəlir?

- A) polad
- B) bərbərxana xidməti
- C) avtomobil
- D) firmanın səhm və istiqrazları
- E) benzin

263. Təhlükəsizlik ara məsafəsi dayanma məsafəsindən nə qədər çox olmalıdır?

- A) 1-2 m
- B) 1-3 m
- C) 2-4 m
- D) 2-5 m
- E) 3 m

264. İnflyasiyanı doğuran səbəb deyil:

- A) istehsal xərclərinin artması
- B) tələb və təklifin tarazlığı
- C) əmək haqqının yüksəlməsi
- D) təklif mexanizminin pozulması
- E) tələbin artması

265. Açıq və qapalı inflyasiyaya qarşı yönəldilən tədbirlərə aid deyil:

- A) qiymət və gəlirlərin artımının yuxarı həddinin müəyyən edilməsi
- B) əmək məhsuldarlığının artımının əmək haqqının artımından aşağı olması
- C) qiymət və gəlirlərin müvəqqəti dayandırılması
- D) qiymət və gəlir üzərində inzibati nəzarətin olması zəruriliyi
- E) heç biri düz deyil

266. Aşağıdakılardan hansı menecerin xüsusiyyətlərinə aid deyil?

- A) mərhəmətli olmaq
- B) özünə inam, ambisiya
- C) risk edə bilmək
- D) rəqabətçil olmaq
- E) özünü tənqidi bacarmaq

267. Bunlardan hansı sərbəst (azad) iqtisadi zonaların formalarına aid deyil?

- A) sənaye zonası B) valyuta zonası C) iqtisadi zona
D) elmi – texniki zona E) Sərbəst işgüzar zona

268. Dotasiyalar ən çox hansı sahələrə tətbiq edilir?

- A) emal sənayesinə B) hasilat sənayesinə C) ağır sənayeyə
D) yüngül sənayeyə E) maşınqayırma sənayesinə

269. Dayanma məsafəsi nəyə deyilir?

- A) Təhlükə göründüyü andan avtomobilin dayanmasına qədər qət etdiyi yola
B) Tormozlanma başladığı ana C) Avtomobilin tam dayanmasına qədər getdiyi yola
D) Yol örtüyünün yararsız olduğu halda E) Yol nişanlarının düzgün qoyulmadığı yola

270. Orta daimi xərc necə hesablanır?

- A) məhsul istehsalına çəkilən ümumi xərcin satılan məhsulun həcminə nisbəti ilə
B) orta daimi xərcin məhsulun həcminə nisbəti ilə
C) orta daimi xərcin satışın həcminə nisbəti ilə
D) orta dəyişən xərcin milli gəlirin həcminə nisbəti ilə
E) Orta dolayı daimi xərcin məhsulun həcminə nisbəti ilə

271. Bu bənddən hansı bazar şəraitində qiymətin növlərinə aiddir?

- A) diskont qiymətlər B) azad qiymətlər C) akkord qiymətlər
D) dunpiq qiymətlər E) heç biri

272. Tormoz yolu nədən asılı deyil?

- A) Yol nişanlarından B) Sürətdən C) Markadan
D) Avtomobilin uzunluğundan E) Yol örtüyünün vəziyyətindən

273. Əhalinin həyat səviyyəsinin dinamikası necə müəyyən olunur?

- A) ümumi milli məhsulun əhalinin siyahı sayına nisbəti ilə
B) ümumi daxili məhsulun əhalinin sayına olan nisbəti ilə
C) ümumi milli gəlirin əhalinin sayına olan nisbəti ilə
D) xalis milli gəlirin fəaliyyət qabiliyyəti olan əhalinin sayına olan nisbəti ilə
E) xalis milli məhsulun əhalinin ümumi siyahı sayına olan nisbəti ilə

274. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində vergi aşağıdakı funksiyalardan hansını yerinə yetirir?

- A) sosial B) tənzimədi C) fiskal
D) stimullaşdırıcı E) hamısını birlikdə

275. Dövlətin sosial – müdafiə resursları hansı mənbələrdən formalaşır?

- A) büdcədən kənar fondlar üzrə ödəmələr
B) bütün variantlar üzrə C) məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri
D) mənfəət fondu hesabına ödəmələr E) amortizasiya fondu hesabına ödəmələr

280. Dövlət borcu hansıdır?

- A) sosial xərcləri B) dövlət xərcləri C) xarici borcun gələcəkdə ödənilməsi
D) müdafiə xərcləri E) iqtisadi inkişaf xərcləri